

ԱՄԱՆՈՐՅԱ ԵՎ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

**ԱՄԱՆՈՐՅԱ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ
ՂԱԶԱՐԱՊԱՏԻ ՎԱՆԱԿԱՆ
ՍԵՂԱՆԱՏԱՆԸ**

Հին տարվա մայրամուտի և նոր տարվա արշալուսի ակնեարթային միացմանը երթեր չի կարող անտարբեր մնալ որևէ գիտակից մարդ, որ ապրում է այս աշխարհում և զգում ժամանակի տրոփյունը:

Ողջ մարդկությունը ցնծությամբ է դիմավորում նոր տարին:

Ամեն ոք նոր տարվա սեմին խորը կայտառություն է զգում իր մեջ, ուժ սաւանում, ներշնչվում:

Նոր տարին այն հանգրվանն է, որը հիմնուին վերափոխում է մարդուն, կրկին դարձնում երիտասարդ, կրկին զինում ավյունով, պատանեկան եռանդով, որպեսզի մարդիկ կարողանան իրենց լավագույն երազմերը իրականություն դարձնեն:

Այս տարի նոյնական, ինչպես նախորդ տարիներին, Մայր Աթոռի միաբանությունն ու հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը ու ուսանողությունը, գլխավորությամբ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի, սրտի խոր հոգումով են դիմավորում նոր տարին:

Դեկտեմբերի 81-ին, երեքշաբթի, երեկոյան ժամը 20-ին, երկար տարիներից հետո առաջին անգամ լինելով, Ղազարապատի միաբանական սեղանատանը տեղի է ունենում ամանորյա հանդիսություն՝ գլխավորությամբ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի:

Հանդիսությանը ներկա են լինում Գերագույն հոգևոր խորիրդի անդամներ, Մայր Աթոռի միաբանությունը, հոգևոր ճեմարա-

նի դասախոսական կազմն ու ուսանողությունը:

Ամանորյա զարդարանքներով գեղեցիկացած սեղանատունը գրկարաց ընդունում է իր հյուրերին:

Սեղանն օրինում է Վեհափառ Հայրապետը:

Բացման խորք է ասում հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես ավագ քնն. Մարտիրանը՝ շնորհավորելով բոլոր ներկաների նոր տարին.

«Նոր տարի է,

Այսօր համայն մարդկությունը մի պահ կրկին կանգ է առնում, հետադարձ հայացք զցում իր անցած ճանապարհի վրա՝ տեսելու համար ժամանակի և տարածության մեջ իր ծրագրերի, երազանքների իրականացման պատկերը:

Սրտեր փոթորկող նվիրական այս պահին հավաքվել ենք այս անգամ Ղազարապատի վերջերս վերակառուցված միաբանական սեղանատան հարկի տակ՝ որպահությամբ դիմավորելու նոր տարին և վերանորոգելու ծառայության մեր ուսուր:

Որպիս ենք նշելու, որ մեր ժողովորդն իր հայրենի հողի վրա այս տարի ևս գիտության, արվեստի, մշակույթի և տնտեսության բնագավառներում արձանագրել է նորանոր հաջողություններ:

Որպահությամբ կարող ենք նշել զան, որ Զերդ Վեհափառության հայրական դեկապարության ներք Մայր Աթոռ և Էջմիածինը, նրա միաբանությունը, հոգևոր ճեմարանը այս տարի ևս խաղաղ պայմաններում առաջ են տարել իրենց ծրագրած աշխատանքները:

Ճեմարանն այս տարի ևս տվեց իր հոգեվոր հունձքը: **Դեկտեմբերի 22-ին շրջանա-**

վարտ սարկավագներից մեկը կուսակրոն, երկուսը ամուսնացրալ քահանաներ դարձան, իսկ երկու օր հետո, և Ստեփանոսի տոնին, երեք շրջանավարտ սահեր սարկավագ ձեռնադրվեցին:

Մեր աշխատանքների մեջ ունեցանք նաև վիճակներ, որոնց համար կարելի է ափսություն:

Վեհափառ Տեր, հոգևոր ճեմարանի տեսչությունը, դասախոսական կազմը և ուսանողությունը հավերժի գիրկը գլորվող այս տարվա վերջին ժամին չեն կարող շիհել շատ սիրելի Ֆիրամոր կորուստը:

Սովորական, հասարակ մարդիկ ծնունդն են իրենց մոր, իսկ անձը, եթե մեծ է, արտկանում է իրեն ծնող ժողովրդին: Այս առումով, Վեհափառ Տեր, դուք Լուսավորչի գահի վրա արձանապես բազմելու օրվանից պատկանում եք հայ ժողովրդին:

Ձեզ ծնունդ տվող ժողովուրդը կենդանի է, ապրում և ստեղծագործում է թե՛ մայր հայրենիքում և թե՛ սփյուռքի տարածքի վրա: Թող մեր ժողովրդի, Ձեր հոգևոր զավակների սերն ու հարգանքը ամոքեն Ձեր վշտուկի սիրոց և ուժ պարգևնեն Ձեր կյանքի հետագա գործունեության ընթացքում:

Խորհրդավոր այս պահին պատմության մատյանի վրա գրված մի էջ ևս է ավելանում և բացի չգրված կյանքի մի նոր էջ: Թող այս տարին լինի հույսի, լույսի շղերով պայծառացած կյանքի մի նոր հանգըրքան մեր եկեղեցու և մեր ժողովրդի համար, լինի միասնության, խաղաղ ստեղծագործության ժամանակաշրջան:

Թույլ տվեք, Վեհափառ Տեր, հոգևոր ճեմարանի տեսչության անունից շնորհավորել Ձեր նոր տարին:

Թող Սատված Ձեզ երկար ու երկար կյանք պարգևի՝ խաղաղությամբ յեկավարելու Հայաստանյաց եկեղեցին:

Շնորհավորելով բոլոր եերկաների նոր տարին, թույլ տվեք, Վեհափառ Տեր, բաժակ բարձրացնել Մայր Աթոռ և Էջմիածնի պայծառության, անսահմանության համար, Ձեր Սրբության առողջության և արևատության կենացը:

Կեցք Մայր Աթոռ և Էջմիածնի:

Կեցք և Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանը:

Կեցք մեր բոլորին սիրելի Ամենայն Հայոց Հայրապետը»:

Հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը երգում է «Էջ Միածնն ի Հօրէ» շարականը:

Ամանորյա սեղանի շորջ ստեղծվում է շերմագին, կրոնարույր և հայրենասիրական մժնողուր:

Ի դիմաց միարանության Մայր տաճարի լուսարարապետ և Հովհաննես Ամենուրյանը շնորհավորում է Վեհափառ Հայրա-

պետի նոր տարին և առաջարկում բաժակ բարձրացնել նոր կենացը:

Բոլոր եերկաները հոտնկալու բաժակ են բարձրացնել նորին Սուրբ Օծության արևալատության կենացը, սրտագին ծափերի ներքը:

Ծեմարանի սաները երգում են Հայրապետական մալոթանը:

Նոր տարվա ողջունի և շնորհավորական շերմ խոսքեր են ասում, ի դիմաց հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմի՝ Սամվել Անթուպյանը, և Հակոբ արկ. Գլունճյանը՝ ի դիմաց ուսանողության:

Այնուհետև գործադրվում է գեղարվետական կոկիկ մի հայտագիր՝ խինորվ և ժիանաղով լցնելով միարանական սեղանատունը և բոլոր եերկաների հոգիները:

Հանդիսավոր ավարտվում է Վեհափառ Հայրապետի օրինության խոսքով ու պատգամով և միաբերան երգված Տերունական աղոթքով:

Ժամը 12-ն է: Եվս մի ակնթարթ՝ և հնչում են Մայր տաճարի զանգերը, հնչում 365 անգամ, վերջին անգամ վերիիշելու համար անցած տարվա ամեն մի օրը:

Մայր Աթոռի միարանությունը և հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը նոր տարվա իրենց անդրանիկ լույսայն աղոթքն են մատուցում Սատծուն Մայր տաճարում, որպեսզի նոր տարին լինի խաղաղության, առասության, հայրենիքի բարօրության և հայ ժողովրդի միասնության տարի:

ԱՄՄՆՈՐՅԱ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԱՅՐ ՏԱՋԱՐՈՒՄ

Հունվարի 1-ին, չորեքշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 10.30-ին, Մայր տաճարում սկսվում է ամանորյա և պատարագը: Պատարագում է տ. Եղմիկ աբեղա Պետրոսյանը:

Ս. պատարագին եերկան է լինում Վեհափառ Հայրապետը:

Հավարտ ս. պատարագի, Խման և սեղանի առաջ, հոգեշտն քարոզ է խոսում տ. Արիս եպս. Շիրվանյան՝ «Եւ ինձ պարտ է գործել զգործս այնորիկ ու առաքեացն զիս, մինչ առոր կայ. գայ գիշեր, յորժան ոչ ոք կարէ գործել» (Հովհ. թ 4) բնարանով:

Սրբազն հայրը ամդրադանում է կյանքի ու ժամանակի խորհուրդներին, դրանք եերկայացնում կրոնական մտածողության լույս տակ, հանգամանորեն կանգ առնում յորաքանչյուր մարդու կյանքի հաշվեհարդարի և դրանից բխող բարոյական բարիքների վրա:

Վերջում տ. Արիս եպս. Շիրվանյան մասնավորապետ և չերմ խոսքերով շնորհա-

վորում է Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի նոր տարին լավագույն ցանկություններով:

Այնուհետև Խման և սեղանի առաջ հանդիսավորությամբ կատարվում է Հայրապետական մաղթանք:

Ս. Պատարագի ավարտից հետո Վեհափառ ընդունարանում Վեհափառ Հայրապետը բարեհանում է ընդունել Մայր Աթոռի միաբանությանը:

Հանուն Մայր Աթոռի միաբանության, դիմանակն տ. Արտեն եպս. Բերերյանը մի անգամ ևս շնորհավորում է Վեհափառ Հայրապետի նոր տարին:

Նոր տարվա բարերաստիկ առիթով Աղքադաշնի հայոց թեմի առաջնորդ տ. Վահան եպս. Տերյանը Վեհափառ. Հայրապետին է նվիրում հայ մշակույթի բացառիկ միգանձ՝ մագաղաթյա երկաթագիր մի Ավետարան (8—10-րդ դարի):

Վերջում Վեհափառ Հայրապետը շնորհավորում է Մայր Աթոռի միաբաների նոր տարին, տալիս նրանց նր օրինությունն ու պատճառը:

Մայր Աթոռի միաբաները աջամամբույր Հայոց Հայրապետից ստանում են 1975 թվականի օրացույց:

ԾՐԱԳԱԼՈՒԹՅԻ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

Հունվարի 5-ին, Կիրակի. Ծրագալոյց Ծընթեան և Աստուածայայնութեան Տեառն մերոյ Ֆիտուսի Քրիստոսի:

Օրվա տոնի կապակցությամբ Մայր տաճարում, երեկոյան ժամը 17-ին, պաշտվում է հանդիսավոր ժամերգություն:

Եկեղեցական թափորով Մայր տաճար է իշխում Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետու:

Համեմատվոր ժամերգությունից հետո կարդացվում են օրվա խորհուրդը նշող Ավետարաները և ընթերցվածքները, որից հետո սարկավագները Ավագ խորանից ընթերցում են Դամիետ մարգարեն «Երից մանկանց» օրիներգությունը:

Այնուհետև սկսվում է ս. պատարագը: Պատարագում է տ. Արիս եպս. Շիրվանիանը:

Ս. պատարագի ավարտին պաշտվում է նախատեսակի կարգը:

«Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ»:

Երեկոյան ժամը 20.30-ին Ղազարապա-

տի միաբանական սեղանատանը տրվում է նաշկերույթ, որին մասնակցում են Մայր Աթոռի միաբանությունը և հոգևոր ձևաւոնի ուսանողությունը՝ գիտակորությամբ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի:

Ծաշկերույթի ընթացքում, օրվա խորհրդի ներշնչումով, շնորհավորական ժարմ խոսք է ասում Մայր տաճարի լուսարարապետ տ. Հովհան եպս. Ասեմուրյանը:

Վերջում օրինության խոսք է ասում Վեհափառ Հայրապետը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՎ ՔԱՐՈԶ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

Հունվարի 8-ին, Երկուշաբթի. Տօն Ծերենիան և Աստուածայայնութեան Տեառն մերոյ Ֆիտուսի Քրիստոսի:

Մայր տաճարում պաշտվում է ս. պատարագ և տեղի է ունենալ Զրօրինյաց հանդիսավոր արարողությունը:

Ժամը 10.30-ին Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափորով իշխում է Մայր տաճար և զգաւոսավորում ավանդատանը:

Ժամը 11-ին հնչում են եկեղեցու զանգերը: Ակսում է ս. պատարագը:

Պատարագում է Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը:

Ս. խորանին և Վեհափառ Հայրապետին սպասարկում են տ. Արտեն և տ. Գևորգ սրբազնեները, գավազանակիր տ. Եղիշիկ աբեղան, փեշակիրներ տ. Մասիս և տ. Թորգում արեղաները և սարկավագների դասը:

«Հայր մեր»-ից առաջ, օրվա խորհրդի ներշնչումով, քարոզում է Վեհափառ Հայրապետը (Սույն քարոզը տևում «Էջմիածին» ամսագրի սույն համարում, էջ 3):

Վեհափառ Հայրապետի՝ Ծննդյան սույն քարոզը հունվարի 7-ին, երեկոյան ժամը 23-ին, ձայնասփուլց Երևանի ոսկինկայացից:

Ս. պատարագի ավարտին կատարվում է Զրօրինյաց հանդիսավոր արարողությունը՝ ի հիշատակ Հորդանան գետում Քրիստոսի մկրտության ս. Հովհաննես Մկրտչի ձեռքով:

Այնուհետև Վեհարանի ընդունարանում Վեհափառ Հայրապետն ընդունում է բազմաթիվ ոխտավորների, բարեհանությամբ ստանում նրանց շնորհավորանքները և տալիս նրանց նր օրինությունը:

«Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ. ձեզ և մեզ մեծ անտիս»: